**† TEOFAN**
Mitropolitul Moldovei şi Bucovinei

# ÎNVIEREA LUI HRISTOS – BIRUINȚA ASUPRA MORȚII

***Scrisoare pastorală la sărbătoarea Învierii Domnului***

Iaşi, 2020

**† TEOFAN**
**PRIN HARUL LUI DUMNEZEU**
**ARHIEPISCOP AL IAŞILOR ŞI**
**MITROPOLIT AL MOLDOVEI ŞI BUCOVINEI**

**Iubiților preoți din parohii,**
**cuvioşilor viețuitori ai sfintelor mănăstiri şi**
**drept-credinciosului popor al lui Dumnezeu**
**din Arhiepiscopia Iaşilor:**
**har, bucurie, iertare şi ajutor**
**de la Dumnezeu Cel în Treime preaslăvit –**
**Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt**

*„Prăznuim omorârea morții,*
*sfărâmarea iadului și*
*începătura unei alte vieți, veșnice”*

**Iubiți frați preoți,**
**Iubit popor al lui Dumnezeu din Arhiepiscopia Iașilor,**

Veniți de luați lumină! Hristos a înviat! Adevărat a înviat Hristos!

Cuvinte mari; cuvinte de aur; lumină multă strălucind în întunericul din noi și dintre noi!

Anul acesta auzim mărturisirea acestor cuvinte din locuri diferite. Preoţii la biserică, credincioşii la casele lor. În duh, încercăm să fim împreună şi să înţelegem semnele vremii. Constatăm, în primul rând, cât de mult ne-a cuprins frica morții, mai ales în ultima perioadă! Trăim intens teama de a nu fi molipsiți de ceva care ne-ar îmbolnăvi și ne-ar duce spre moarte. Dincolo de toate acțiunile justificate privind prevenția, atitudinea noastră arată cât de mică ne este credința în Înviere. Ne comportăm ca și cum viața de aici ar fi veșnică. Pe de altă parte, neliniștea din noi trădează îndoiala care ne roade cu privire la certitudinea vieții de după moarte.

Trecem printr-un moment de cernere. Sunt limpezite multe lucruri. Apele se separă unele de altele, iar gândurile multor inimi se dau cu adevărat pe față. Stăm de multe ori ascunşi cu teama de a nu fi contaminați precum stăteau ucenicii Domnului închiși într-o cameră de teama de a nu fi descoperiți.

Acum, ca și atunci, Hristos Dumnezeu vine între noi, cei îndoielnici, înspăimântați și înfricoșați, adresându-se nouă: *„Pace vouă!”*[1]; *„Eu sunt, nu vă temeți!”*[2]; *„Îndrăzniți, Eu am biruit lumea!”*[3]; *„Eu sunt învierea și viața; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi”*[4].

În mijlocul nedumeririlor, neliniștii și lipsei de lumină Se arată Hristos cel mort și înviat. Chiar în iadul nostru lăuntric cuprins de temeri, întuneric și lipsă de sens, Hristos Dumnezeu coboară, ne ia de mână și ne ridică la lumină.

„*Veniți la Mine*, zice El, *toți cei osteniți și împovărați şi Eu vă voi odihni pe voi*."[5]

**Iubiți credincioși,**

Situația dificilă prin care trecem nu este cu totul nouă. În istorie, au fost multe momente de derută, de confuzie și de haos. Au fost invazii și războaie, cutremure și imense revărsări de ape, molime și tot felul de boli necunoscute.

În fața unor asemenea situații, oamenii au avut atitudini diferite.

Cei care nu L-au avut pe Dumnezeu în viața lor, au căzut doborâți de teamă, neliniște și spaimă. Și despre ei a vorbit Domnul Hristos, spunând: „*Oamenii vor muri de frică și de așteptarea celor ce au să vină peste lume*"[6].

Aceleași nenorociri și ispite s-au revărsat și asupra celor credincioși. Având credința în Învierea lui Hristos, aceștia nu s-au clătinat atât de tare. Viața trăită în lumina Învierii le-a dat tăria să nu cedeze în fața suferinței lor sau a celor din jur. Chiar dacă au căzut, au avut puterea să se ridice și să-și continue drumul. Aveau credința că Hristos a înviat și, datorită acestui adevăr, erau încredințați că viața lor nu se termină în lumea aceasta.

Creștinul adevărat este om al Învierii. Chiar dacă el este martorul a tot felul de suferințe, epidemii, tulburări care au loc în lume sau în propria viață și familie, el nu

este copleșit întru totul de acestea. Se frământă și el, că este om cu neputințe. Are momente de îndoială, văzând valurile prea mari năpustindu-se asupra lui. Se teme, dar strigă precum Sfântul Apostol Petru: *„Doamne, scapă-mă!"*[7]. Și Domnul, la momentul potrivit, nu întârzie să apară.

În același timp, creștinul nu are o atitudine pasivă, resemnată în fața tragediilor lumii. El se luptă împotriva lor, caută să le îndepărteze, să aducă mângâiere semenilor săi cuprinși de grele încercări. Teama lui cea mai mare este să nu cadă în disperare. Credința în Dumnezeu, un duh smerit și multă dragoste îl ajută să nu fie lipsit de ultima urmă de nădejde. El mărturisește: *„Nădejdea mea este Tatăl, scăparea mea este Fiul, acoperământul meu este Duhul Sfânt"*[8].

Psaltirea îi este, de asemenea, creștinului, de mare ajutor. *„Domnul este luminarea mea și mântuirea mea; de cine mă voi teme?*, zice el. *Domnul este apărătorul vieții mele; de cine mă voi înfricoșa?"*[9] *„De voi și umbla în mijlocul morții, nu mă voi teme de rele, că Tu (Doamne) cu mine ești."*[10] Cuprins de boală sau înconjurat de vrăjmași, omul credincios are convingerea că Dumnezeu nu-l părăsește pentru că și el a avut inimă milostivă pentru cel cuprins de durere: *„Fericit cel ce caută la sărac și la sărman*, rostește creștinul prin mijlocirea Psaltirii, *în ziua cea rea îl va izbăvi pe el Domnul. Domnul să-l păzească pe el și să-l vieze și să-l fericească pe pământ și să nu-l dea în mâinile vrăjmașilor lui. Domnul să-l ajute pe el pe patul durerii lui; în așternutul bolii lui să-l întărească pe el. Eu am zis: «Doamne, miluiește-mă; vindecă sufletul meu că am greșit Ție»"*[11].

Sfânta Euharistie așază omul în cea mai puternică legătură cu Dumnezeu, oferindu-i *„leacul nemuririi, doctoria pentru a nu muri, ci a trăi veşnic în Iisus Hristos"*[12]. Împărtășirea cu Trupul și Sângele Domnului creează în mintea, inima și trupul creștinului smerit calea pentru a depăși noianul de neputințe proprii sau colective. Cum aceasta? Ne-o spune Domnul: *„Cel ce mănâncă Trupul Meu și bea Sângele Meu are viață veșnică și Eu îl voi învia în ziua de apoi"*[13]. Și chiar dacă omul nu se vindecă de o boală trupească sau alt necaz, prin puterea lui Dumnezeu din Sfânta Împărtășanie, el primește tăria răbdării, își duce mai ușor crucea și nu deznădăjduiește. El crede în Înviere, iar a crede în Înviere înseamnă a nu avea frică de moarte.

În timpul Postului Mare, creştinii mireni au fost lipsiţi de participarea concretă la Sfânta Liturghie. A fost o mare încercare pe care, nădăjduim a o depăşi cât mai curând. După trecerea molimei celei aducătoare de moarte, ne vom întoarce în bisericile noastre, ne vom spovedi mai des şi ne vom împărtăşi cu Dumnezeiasca Euharistie.

**Drept-măritori creștini,**

Credința în Învierea lui Hristos și credința în propria noastră înviere constituie începutul, mijlocul și sfârșitul drumului unui creștin adevărat. Fără înviere nimic nu are sens. Viața și moartea își pierd orice lumină. Doar învierea

așază omul în bucurie, pace și mulțumire sufletească. *„Dacă nu este înviere a morților,* mărturisește Sfântul Apostol Pavel, *nici Hristos n-a înviat. Și dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este atunci propovăduirea noastră, zadarnică este și credința voastră... Dar acum Hristos a înviat din morți, fiind începătură (a învierii) celor adormiți."*[14]

Pentru a ajunge la certitudinea învierii, creștinul este chemat să treacă prin cruce, prin răstignire, printr-un smerit cuget de pocăință. *„Dacă am fost altoiți pe El (pe Hristos) prin asemănarea morții Lui, atunci vom fi părtași și ai învierii Lui."*[15]

Altoirea noastră pe Hristos înseamnă dobândirea *„gândului"* Său[16]. Gândul lui Hristos sau mintea lui Hristos îl așază pe om în starea de a înțelege corect calea vieții sale și a lumii. Un astfel de om nu se înspăimântă iremediabil în fața morții, nu calcă pe cadavre pentru a-și salva viața. El se luptă să nu deznădăjduiască, se ridică dacă a căzut, se roagă pentru a primi harul iubirii îndreptat spre toți, iartă, ajută și mulțumește.

Un astfel de om poate fi numit *„fiu al învierii"*, chiar și înconjurat de moarte el este un om înviat, un suflet înviat, o inimă fără de moarte, un cuget cu adevărat creștin și ortodox.

Rugăciunea noastră către Hristos Domnul este spre dobândirea curajului mântuitor în necazurile care ne înconjoară, panica, frica excesivă, deznădejdea nu au loc în inima celui care-L are pe Dumnezeu *„Cale, Adevăr și Viață"*[17]. Și nu este un moment mai potrivit decât Sfintele Paști pentru a ni se mărturisi această Lumină vie și izbăvitoare.

Dumnezeu să ne îmbrățișeze pe toți cu iubirea Sa! El să ne ierte pentru tot păcatul, necredința, pentru toată micimea de suflet și pierderea cumpătului de care dăm adesea dovadă. Lumina Învierii lui Hristos să ne cuprindă pe toți în brațele Sale! Cuprinși de mângâierea și pacea acestei Lumini să mărturisim tuturor celor vii și celor plecați dintre noi că *„Hristos a înviat din morți, cu moartea pre moarte călcând, și celor din morminte viață dăruindu-le”*.

Sărbătoare sfântă de Paști, cu multă nădejde în Dumnezeu!

Al vostru frate și părinte în Hristos,

**† TEOFAN**
**Mitropolitul Moldovei și Bucovinei**

## Note bibliografice

[1] Ioan 20, 19.
[2] Matei 14, 27.
[3] Ioan 16, 33.
[4] Ioan 11, 25.
[5] Matei 11, 28.
[6] Luca 21, 26.
[7] Matei 14, 30.
[8] *Rugăciunea Sfântului Ioanichie.*
[9] Psalmi 26, 1-2.
[10] Psalmi 22, 4.
[11] Psalmi 40, 1-4.
[12] Sfântul Ignatie Teoforul, „Epistola către Efeseni”, XX, 2, în *Scrierile Părinţilor Apostolici*, col. „Părinţi şi Scriitori Bisericeşti”, vol. 1, traducere, note şi indici de Pr. Dumitru Fecioru, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1979, p. 164.
[13] Ioan 6, 54.
[14] 1 Corinteni 15, 13-14.20.
[15] Romani 6, 5.
[16] 1 Corinteni 2, 16.
[17] Ioan 14, 6.

© Editura DOXOLOGIA, Cuza-Vodă 51, 700038, Iaşi
Tel: (0232)216693; Fax: (0232)216694
http://editura.doxologia.ro; E-mail: editura@doxologia.ro